

SEDER SERVICE FOR THE EVE OF PASSOVER

Blessed art Thou, O Lord our God, King of the universe, who hast preserved us in life, and permitted us to reach this holy season.

THE FOUR QUESTIONS

How different is this night from all other nights!

On all other nights we eat leavened or unleavened bread; on this night only unleavened bread.

On all other nights we eat herbs of any kind; on this night only bitter herbs.

On all other nights we do not dip our herbs even once; on this night we dip them twice.

On all other nights we eat and drink either sitting or reclining; on this night we all recline.

ANSWER

„Slaves were wro to Pharaoh in Egypt“; but the Lord our God brought us forth thence „with a strong hand and an outstretched arm.“ If the Holy One, blessed be He, had not brought our fathers out from Egypt, then we, our children and our children's children might still have been enslaved to a Pharaoh in Egypt. There-

fore, were we all sages, all of deep understanding, all of hoary head, all versed in the Torah, we would yet be duty bound to tell the story of the exodus from Egypt; and the more one dwells on the story of this exodus the greater his merit.

Blessed be God, blessed be He, who redeems His promise to Israel.

The Holy One, blessed be He, was mindful of the destined day to fulfil His word pledged to Abraham our father at the covenant of sacrifice when „He said to Abram, know of a surety that thy seed will be sojourners in a land that is not theirs, and they shall serve there and be afflicted for four hundred years. But also know that the nation whom they shall serve I will judge, and thereafter they shall go forth with great substance.“

This promise made to our fathers holds true also fir us in every generation. Not one alone has risen against us, but in every generation there are those who rise against us to destroy us; but the Holy One, blessed be He, rescues us from their hand.

עַלֵּהּ וּמִן עֲשָׂהָהּ עֲלֵינוּ:

לְמַד לִמְנוּ אֶת־עֲשָׂהָהּ לְעֵבֶר
עַלֵּהּ אֶת־עֲשָׂהָהּ לְעֵבֶר אֶת־עֲשָׂהָהּ
וּמִן אֶת־עֲשָׂהָהּ לְעֵבֶר אֶת־עֲשָׂהָהּ

אֵיךְ לִשְׁמֹרֵתָהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ:

עֲשָׂהָהּ אֶת־עֲשָׂהָהּ אֶת־עֲשָׂהָהּ
עֲשָׂהָהּ אֶת־עֲשָׂהָהּ אֶת־עֲשָׂהָהּ
עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ
עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ
עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ
עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ

עֲשָׂהָהּ:

עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ
עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ
עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ
עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ

עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ
עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ
עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ
עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ

עֲשָׂהָהּ:

עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ
עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ

אֶת־עֲשָׂהָהּ לְעֵבֶר אֶת־עֲשָׂהָהּ:

עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ עַלֵּהּ

וּמִן עֲשָׂהָהּ

THREE ESSENTIALS OF MEAL

Rabban Gamliel the elder was wont to say, he who has not explained the following three elements of the meal has not fulfilled the duty of the Haggadah — THE PASCHAL LAMB, UNLEAVENED BREAD, AND BITTER HERBS.

I. PESACH — THE PASCHAL LAMB

The lamb of the Passover which our fathers ate so long as the Temple stood — what means it? It was because the infinite God passed over the houses of our fathers in Egypt when the Egyptians were smitten, as is told in the Biblical verse, „And you shall say it is the Passover sacrifice for the Lord, who passed over the houses of the children of Israel in Egypt when He smote Egypt and rescued our houses. And the people bowed down and worshipped.”

II. MATZAH — UNLEAVENED BREAD

This unleavened bread which we eat — what means it? Because there was not time for the dough of our ancestors in Egypt to become leavened before the supreme King of kings, the Holy One, blessed be He, revealed Himself to them and redeemed them forthwith. Thus it is told in the Bible, „And the dough which they had brought out from Egypt they baked into cakes of unleavened bread, for it had not leavened, because they were thrust out of Egypt and they could not tarry, nor had they prepared for themselves any victual.”

III. MAROR — BITTER HERBS

These bitter herbs which we eat — what mean they? It is because the Egyptians embittered the life of our fathers in Egypt, as is told in the Bible, „And they embittered their lives with hard servitude with mortar and bricks, with every kind of field work, and with all their servitude which they made them serve with rigor.”

THE UNDYING MESSAGE OF THIS NIGHT

In every generation one must look upon himself as if he personally had come forth from Egypt, in keeping with the Biblical command, „And thou shalt tell thy son in that day, saying, it is because of that which the Lord did to me when I went forth from Egypt.” For it was not alone our fathers whom the Holy One, blessed be He, redeemed, but also us whom He redeemed with them, as it is said, „And us He brought out thence that He might lead us to, and give us, the land which He swore to our fathers.”

Therefore it is our happy duty to praise in song and worshipfully to thank, glorify and extol Him who wrought all these wonders for our fathers and for us. He brought us forth

from bondage to freedom, from subjection to redemption, from sorrow to joy, from mourning to festivity, and from darkness to great light. Let us therefore sing before Him, Hallelujah—Praise ye the Lord.

HALLEL

PSALM 113

Hallelujah. Praise, O ye servants of the Lord, praise the name of the Lord. Blessed be the name of the Lord from this time forth and for ever. From the rising of the sun unto the going down thereof the Lord's name is to be praised. The Lord is high above all nations, His glory is above the heavens. Who is like unto the Lord our God, that is enthroned on high, that looks down low upon heaven and upon the earth? Who raises up the poor out of the dust, and lifts up the needy out of the dunghill; that He may set him with princes, even with the princes of His people, who makes the barren woman to dwell in her house as a joyful mother of children. Hallelujah.

PSALM 114

When Israel came forth out of Egypt, the house of Jacob from a people of strange language; Judah became His sanctuary, Israel His dominion. The sea saw it, and fled; the Jordan

בן גמליאל היה אומר. כל-שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא די חובתו. ואלו הן. פסח. מצה. ומרור:

פסח שהיו אבותינו אוכלין בו מן שביט המקדש קים על שום מה. על שום שפסח הקדוש ברוך הוא על בתי אבותינו במצרים. שנאמר ואמרתם נבחי פסח הוא לך אשר פסח על-בתי בני-ישראל במצרים בגופו את-מצרים ואת-דבתי הציל בידך הקים ובשפוטו:

מצה זו שאנו אוכלים על שום מה. על שום שלא הקימין בצדקם של אבותינו להחמיץ עד שגלה עליהם מלך מלבי המלכים הקדוש ברוך הוא ונאלם. שנאמר ונאם את-הפסח אשר הוציא ממצרים ענת מצות כי לא חמץ כיו-גרשו ממצרים ולא יכלו להתמקמה ונס-צדה לא-ישו להם:

מרור זה שאנו אוכלים על שום מה. על שום שמררו המצרים את מן אבותינו במצרים. שנאמר ומררו את-מיהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל-עבדה בשדה את כל-עבדכם אשר עבדו בהם בדרך:

בכל-דור ודור תב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים. שנאמר והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבד זה עשה לי בוצאתי ממצרים: לא את אבותינו בלבד אלא הקדוש ברוך הוא אלא אף אותנו נאל עמקם. שנאמר ואתנו הוציא משם למען תביא אותנו לתת לנו את-הארץ אשר נשבע לאבותינו:

לסיף אנחנו תביים להודות להלל לשבחם לפאר לרומם להנדר לברך לזלה ולקלס למי עשה לאבותינו ולנו את כל-

הנסים הנאלה. הוציאנו מעבדות לחרות. מינו לשמחה. ומאכל ליום טוב. ומאפלה לאור גדול. ומשעבוד לאפלה. ונאמר לפני שנה חדשה הגלויה:

הלל

הללית הללו עבדי ה' הללו את-שם ה' והי' שם ה' מברך מעתה ועד-עולם: ממרח-שמש עד-מבוא מקלל שם ה': רם על-כל-גוים ה' על השמים כבודו: מי ביהנה אלהינו המגביהי לשבת: המשפילי לראות בשמים ובארץ: מקימי מעשר דל להשפוט ירים אביו: להושיבי עם-ידיבים עם יודיבי עמו: מושיבי עקרת נבית אם-הבנים שמחה. הללויה:

בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעו: היתה והודה לקדשו ישראל ממשלותיה: הים ראה ונס הנדרן יסב

turned backward. The mountains skipped like rams, the hills like young sheep. What ails thee, O thou sea, that thou fleest? thou Jordan, that thou turnest backward? Ye mountains, that ye skip like rams? Ye hills, like young sheep? Tremble, thou earth, at the presence of the Lord, at the presence of the God of Jacob; who turned the rock into a pool of water, the flint into a fountain of waters.

On partaking of Unleavened Bread and Bitter Herbs, say the following blessings:—

THE UNLEAVENED BREAD

Blessed art Thou, O Lord our God, King of the universe, who bringest forth bread from the earth.

Blessed art Thou, O Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with Thy commandments, and hast commanded us to eat the unleavened bread.

THE BITTER HERBS

Blessed art Thou, O Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us with Thy commandments and hast commanded us to eat the bitter herbs.

The Passover Meal is served.

GRACE AFTER MEAL

Blessed art Thou, O Lord our God, King of the universe, who feedest the whole world with Thy goodness, with grace, with lovingkindness, and tender mercy; Thou givest food to all flesh, for Thy lovingkindness endures forever. Through Thy great goodness food has never failed us; O may it not fail us for ever and ever for Thy great name's sake, since Thou nourishest and sustaineest all beings, and doest good unto all, and providest food for all Thy creatures whom Thou hast created. Blessed art Thou, O Lord, who givest food unto all.

Blessed art Thou, O Lord our God, O God, our Father, our King, good and beneficent to all. Even as day by day Thou hast done good to us and art good to us, so mayest Thou continue to do good to us forever. Even as Thou hast dealt and dost deal bountifully with us, so mayest Thou continue to bestow upon us grace, lovingkindness, and mercy. O make us worthy of the days of the Messiah and of the life of the world to come. The Lord will give strength to His people; the Lord will bless His people with peace.

HALLEL

Blessed art Thou, O Lord our God, King of the universe, who hast sanctified us by Thy commandments, and hast commanded us to read the Hallel.

PSALM 113

Hallelujah. Praise, O ye servants of the Lord, praise the name of the Lord. Blessed be the name of the Lord from this time forth and for ever. From the rising of the sun unto the going down thereof the Lord's name is to be praised. The Lord is high above all nations, His glory is above the heavens. Who is like unto the Lord our God, that is enthroned on high, that looks down low upon heaven and upon the earth? Who raises up the poor out of the dust, and lifts up the needy out of the dunghill; that He may set him with princes, even with the princes of His people, who makes the barren woman to dwell in her house as a joyful mother of children. Hallelujah.

PSALM 114

When Israel came forth out of Egypt, the house of Jacob from a people of strange language; Judah became His sanctuary, Israel His dominion. The sea saw it, and fled; the Jordan

לאחור: ההרים רגדו כאלים ובעות כבני צאן: מה' ידך הים כי טעם נהרן תסב לאחור: ההרים תרגדו כאלים ובעות כבני צאן: מלפני ארון ה' חילי ארץ מלפני אלוהי יעקב: הנהפך נצור אגם מים חלמיש למעינינו מים:

On partaking of מצה and מרור, say the following blessings:—

THE UNLEAVENED BREAD

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המוציא לחם מן הארץ:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצננו על אכילת מצה:

THE BITTER HERBS

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצננו על אכילת מרור:

The Passover Meal is served.

GRACE AFTER MEAL

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. הן את העולם כולו. בטובו בנות בהסד וברחמים. הוא מונן להם לכל בשקר. כי לעולם חסדו; וטובו הגדול תמיד לא- תסר לנו ואל תסר לנו מוון לעולם ועד בנצור שמו הגדול. כי הוא ון ומפרנס לכל ומטיב לכל ומבין מוון לכל-ברייתו אשר ברא. ברוך אתה יי. הן את הכל: ברוך אתה יי אלהינו. האל אבינו מלקנו. הנלך הטוב והמטיב לכל. הוא הטיב הוא מטיב הוא יטיב לנו. הוא נמלנו הוא נמלנו הוא נמלנו לעד חן וחסד ורחמים. וזכנו לימות המשיח ולימי העולם הקא: יי עו לעמו ימן יי וברך את עמו בשלום:

סדר הלל

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. אשר קדשנו במצותיו וצננו לקרוא את ההלל:

הללוהו הללו עבדי יי הללו את-שם יי: זה שם יי מברך משה ועד-עולם: ממזרח-שמש עד-מבוא מהלל שם יי: רם עלי-קלעים יי על השמים כבודו: מי כיונה אלהינו המנבית לשבת: המשפילי לראות בשמים ובארץ: מקימי מקשר דל מאשפת גרים אביון: להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו: מושיבי עקרת הנבית אס-הגנים שמה. הללוהו:

בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעו: היתה והדה לקדשו ישראל ממשלותיו: הים ראה הים נהרן יסב

turned backward. The mountains skipped like rams, the hills like young sheep. What ails thee, O thou sea, that thou fleest? thou Jordan, that thou turnest backward? Ye mountains, that ye skip like rams? Ye hills, like young sheep? Tremble, thou earth, at the presence of the Lord, at the presence of the God of Jacob; who turned the rock into a pool of water, the flint into a fountain of waters.

PSALM 117

O praise the Lord, all ye nations; laud Him, all ye peoples. For His mercy is great toward us; and the truth of the Lord endures forever. Hallelujah.

PSALM 118

O give thanks unto the Lord, for He is good, for His mercy endures forever.

So let Israel now say, for His mercy endures forever.

So let the house of Aaron now say, for His mercy endures forever.

So let them that revere the Lord now say, for His mercy endures forever.

Out of my distress I called upon the Lord; He answered me with great liberation. The Lord is for me; I will not fear; what can man do unto me? The Lord is for me as my helper; and I shall gaze upon them that hate me. It is better to take refuge in the Lord than to trust in man. It is better to take refuge in the Lord than to trust in princes. All nations encompass me about; verily, in the name of the Lord I will cut them off. They encompass me about, yes, they encompass me about; verily, in the name of the Lord I will cut them off. They encompass me about like bees; they are quenched as the fire of thorns; verily, in the name of the Lord I will cut them off. They have thrust sore at me that I might fall; but the Lord helped me. The Lord is my strength and song; and He is become my salvation. The voice of rejoicing and salvation is in the tents of the righteous; the right hand of the Lord does valiantly. The right hand of the Lord is exalted: the right hand or the Lord does valiantly. I shall not die, but live, and declare the works of the Lord. The Lord has sorely chastened me, but He has not given me over unto death. Open to me the gates of righteousness; I will enter into them, I will give thanks unto the Lord. This is the gate of the Lord; the righteous shall enter into it.

I will give thanks unto Thee, for Thou hast answered me, and art become my salvation.

The stone which the builders rejected is become the chief corner-stone.

This is the Lord's doing; it is marvellous in our eyes.

This is the day which the Lord has made; we will rejoice and be glad in it.

We beseech Thee, O Lord, save now.

We beseech Thee, O Lord, save now.

We beseech Thee, O Lord, make us now to prosper.

We beseech Thee, O Lord, make us now to prosper.

Blessed be he that comes in the name of the Lord; we bless you out of the house of the Lord.

The Lord is God, and has given us light, order the festival procession with boughs, even unto the horns of the altar.

Thou art my God, and I will give thanks unto Thee, Thou art my God, I will exalt Thee.

O give thanks unto the Lord, for He is good, for His mercy endures forever.

לאֲחֹרֶ: הַקְּרִים רָקְדוּ כְּאֵלִים וְגִבְעוֹת כְּבָנִי-צֹאן: מִה־יָרָף הַיָּם כִּי תִטּוּס הַיַּרְדֵּן חִסַּב לְאֲחֹרֶ: הַקְּרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵלִים וְגִבְעוֹת כְּבָנִי-צֹאן: מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוּלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: הַהִפְכִי הַצּוּר אֲנָם קִים חֲמִישׁ לְמַעַיְתֵי-קִים:

הִלְלוּ אֶת-יְיָ כִּלְ-יְוָם שְׁבַחוּהוּ כִּלְ-הַיָּמִים: כִּי נִבְרַע עֲלֵינוּ חַסְדּוֹ וְאֱמֶת־יְיָ לְעוֹלָם הַלְלוּהָ:

הוֹדוּ לַיְיָ כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֹאמְרוּ-נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֹאמְרוּ-נָא בֵּית אֲהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֹאמְרוּ-נָא יִרְעֵי יְיָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

מִן-הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּמִרְחֻבָּה: יְיָ לִי לֹא אֶרְאֶה מִה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְיָ לִי בַעֲזָרִי וְנָצִי אֶרְאָה כְּשִׁנְאִי: טוֹב לְחַסוֹת בַּיְיָ מִמְּבַלְחַת בְּאָדָם: טוֹב לְחַסוֹת בַּיְיָ מִמְּבַלְחַת בְּנְדֻבִים: כִּלְ-יְוָם סִבְּבוֹנֵי בָשָׂם יְיָ כִּי אֲמִילֹם: סִבְּבוֹנֵי גַם-סִבְּבוֹנֵי בָשָׂם יְיָ כִּי אֲמִילֹם: סִבְּבוֹנֵי כַדְבָרִים וְדַעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בָּשָׂם יְיָ כִּי אֲמִילֹם: דַּחַה דְחִיתָנִי לְנִפְל וְנִי אֲנֻנֵנִי: עֲזֵר וּמְרַת יְהוָה יִלְיִי לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה וְיִשׁוּעָה בְּאֶהְלִי צְדִיקִים יָמִין יְיָ עֲשֶׂה חֵיל: יָמִין יְיָ רִמְמָה יָמִין יְיָ עֲשֶׂה חֵיל: לֹא-אָמוֹת כִּי-אֶתְהַוֶּה וְאֶסְפֵּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יִסְרְקֵנִי וְהַלְמֵנוֹת לֹא נִחְנְנֵנִי: פִּתְחוּ-לִי שַׁעַר-אֲדָק אֲבֹא-בָם אֲדַהּ יְהוָה: וְהַשְׁעֵר לִי צְדִיקִים וְבָאוּ בּוֹ:

אֲדַךְ כִּי עֲנִיתָנִי. וְתִהְיִי-לִי לִישׁוּעָה: אֲכֹן מֵאִסוּ הַבּוֹנִים. הִתְהַה לְרֹאשׁ פְּנֵה: מֵאֵת יְיָ הִתְהַה זֹאת. הִיא וּפְלֹאֵת בְּעֵינָיו: וְהֵ-הַיּוֹם עֲשֶׂה יְיָ. וְנִגְלֶה וְנִשְׁמַחַה בּוֹ:

אָנָּה יְיָ הַשְׁעֵה אָנָּה יְיָ הַשְׁעֵה אָנָּה יְיָ הַצְּלִיחָה אָנָּה יְיָ הַצְּלִיחָה:

כִּרְוַח הַבָּא בָשָׂם יְיָ בְּרַכְּכֶם מִבֵּית יְיָ: אֵל יְיָ וְיֹאדָר לָנוּ אֶסְרוּ-מִנַּע בְּעֵבְתֵים עַד קְרֻעַת הַמִּזְבֵּחַ:

אֵלֵי אָתָּה וְאֲדַךְ אֲלֵנִי אֲרוּמְקֵנִי: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: